

exemplaires j'ai trouvé ab. *grandis* décrite et signalée par Pfitzner des Alpes, et qui diffère du type uniquement par sa grandeur.

Pendant mon excursion dans les Karpathes Orientales (Czar-nohora) je collectionnais le Lepidoptères le 9 et 13. VII. 1924. Parmi les différentes espèces je trouvais là *Pieris napi* L. f. *verna* Strand et f. *impunctata* Rüb. dans la seconde génération, tandis que selon Rüb. (dans l'ouvrage de Seitz) ces formes apparaissent dans la première génération (Voir aussi les publications de S. Stach et de Hoffmann et Klos, citées dans le texte polonais). Je trouve que cette formes qui possèdent les marques de la première génération peuvent apparaître normalement dans les climats plus rigoureux aussi dans la seconde génération, surtout que dans les montagnes se rencontrent souvent parmi les spécimens de la seconde génération les exemplaires aux marques de la première génération.

J'ai attrappé aussi dans la forêt de Białowieża (Voyevodie Białystok) f. *meta* Wagner dans la première génération tandis que Rüb. la considère comme appartenant à la second génération. Il faut prendre en considération qu'on décrivant les différentes formes de la *P. napi* L. se basant en certain degrés sur la raison, qu'elles apparaissent seulement dans la première génération ou dans la seconde.

Wykaz chrząszczów, zebranych w Sandzaku Trapezuntskim i Gümisch-chane w Azji Mniejszej w latach 1916—1917. V.

(Verzeichnis der in kleinasiatischen Sandschaks Trapezunt und Gümisch-chane in J. 1916—1917 gesammelten Coleopteren. V.)

Podał

Dr. W. EICHLER (Pabjanice).

HELODIDAE.

Helodes minuta L. — Trpz. wzgórze wsch. 1 egz. z krzewów 2. V. 17; Souk-su 1 egz. z róży 17. V. 17; wzgórze połdn. z olszyny i dębu 2 egz. 1. VI. 17. *H. minuta* v. *laeta* Panz. — Chamsi-kej 1 egz. 28. VI. 17.

Cyphon coarctatus Payk. — Trpz. wzgórze połdn. 3 egz. z olszyny 1. VI. 17, tamże 1 egz. 16. VI. 17; Kessa 1 egz. z krzewów 8. VII. 17. *C. paykulli* Guér. — Chamsikj 1 egz. z krzewów kwitn. 28. VI. 17.

Prionocyphon serricornis Müll. — Trpz. w ogrodzie na trawie 1 egz. 17. VI. 17.

Hydrocyphon deflexicollis Müll. — Elleu, 9 egz. z pigwy, 22. VI. 17.

DRYOPIDAE.

Dryops lutulentus Er. — Kessa. 4 egz. 1. VII. 17. *Dr. auriculatus* Geoffr. — Trpz. 1 egz. nad rzeką 21. VII. 17; Kialkit 1 egz. 5. VII. 17; Ardassa 3 egz. 11. VII. 17. *Dr. luridus* Er. — Sadach, 3 egz. 6. VII. 17. *Dr. rufipes* Kryn. — Kialkit, 1 egz. 5. VII. 17.

HETEROCERIDAE.

Heterocerus fenestratus Thnbg. — Kessa, 2 egz. 1. VII. 17; Kialkit 1 egz. 5. VII. 17 wśród korzeni roślin wodnych. *H. fenestratus* a. *multimaculatus* Motsch. — tamże 3 egz. *H. sericans* Kiesw. — Kialkit, 3 egz. 3. VII. 17 nad wodą wśród korzeni. *H. flavidus* Rossi — tamże 4 egz.

DERMESTIDAE.

Dermestes vulpinus F. — Trpz. z padliny wyschniętej 1 egz. 20. VIII. 16. *D. frischii* Kugel. — tamże 3 egz.; szosa płatańska z padliny 2 egz. 29. III. 17; strona zach. padlina końska 3 egz. 10. VI. 17; Boz-tepe na martwej jaszczurce 1 egz. 16. VI. 17; Daltaban 1 egz. 29. VI. 17. *D. frischii* a. *uniformis* Rey. — Kessa, 1 egz. z padliny 1. VII. 17. *D. undulatus* Brahm. — Trpz. z padliny wyschniętej 1 egz. 20. VII. 16; Elleu, 5 egz. na kościach 21. VI. 17; Krchty 3 egz. 30. VI. 17; Trpz. wzgórze zach. w muszli ślimaka lądowego 10 egz. 10. VI. 17.

Globicornis marginata Payk. — Elleu, 1 egz. z grabu 21. VI. 17. *Gl. 4-guttata* Reitt. — Kialkit 1 egz. 4. VII. 17. *Gl. tristis* Reitt. — Trpz. wzgórze wsch. z głogu kwitn. 1 egz. 20. IV. 17; Souk-su 4 egz. z głogu 8. V. 17; tamże ze śliwki 2 egz. 11. V. 17 i z głogu 2 egz.

Attagenus fallax Gené. — Daltaban, 12 egz. 29. VI. 17, z kwiatów na górach.

Anthrenus verbasci L. — Trpz. w mieszkaniu 1 egz. 20. IV. 17; w powoju w ogrodzie 6 egz. 4. VI. 17; Boz-tepe 2 egz. z kwiatów 7. VI. 17; Souk-su w powoju 4 egz. 9. VI. 17; Daltaban 29. VI. 17, 7 egz. z Umbelliferae. *A. verbasci* v. *nebulosus* Reitt. — Trpz. wzgórze zach. 1 egz. 18. VI. 17 z Umbelliferae. *A. fuscus* Oliv. — Chamsi-kej, 28. VI. 17 z Umbelliferae, 1 egz. Elleu, 21. VI. 17, 2 egz. z kości.

Trinodes hirtus F. — Trpz. strona zach. 1 egz. z jesionu 6. VI. 17; Dzewizlik, 1 egz. 26. VI. 17 z dębu.

BYRRHIDAE.

Limnichus pygmaeus Sturm. — Zinana-Charlari 7 egz. nad rzeką 10. V. I. 17. *L. punctipennis* Kraatz. — Trpz. dol. Piksitu 1 egz. 24. VIII. 16; Souk-su nad wodą 1 egz. 26. III. 17; Piksitu 1 egz. 1. IV. 17 i 4 egz. 18. V. 17.

Simplocaria semistriata F. — Trpz. dolina Piksitu 2 egz. pod kamien. 18. V. 17.

ELATERIDAE ¹⁾.

Prosternon holosericeum Ol. — Sandż. Gümisz-chane VII. 17.

Agriotes litigiousus Rossi. — Souk-su 1 egz. z klonu 11. V. 17; Trpz. wzgórze zach. z malin 1 egz. 28. V. 17. *A. sputator* L. — Sandż. Gümisz-chane VII. 17.

Trichophorus Gillebeaui Muls. — Trpz. wzgórze zach. 1 egz. z roślin 18. VI. 17.

Synaptus filiformis F. — tamże 1 egz.

Adrastus limbatus F. — tamże 1 egz. *A. axillaris* Er. — tamże z róży dzikiej 2 egz. 10. VI. 17. *A. montanus* Scop. — Trpz. 12. VI, 16. VI, 18. VI. 17, z roślin 5 egz.; Dzewizlik z grabu 26. VI. 17.

Hypnoidus dermestoides Hrbst. v. *tetragraphus* Germ. — Trpz. nad Piksitem z osadów 3 egz. 1. IV. 17. *H. meridionalis* Lap. — Trpz. nad Piksitem pod kamien. 1 egz. 24. VIII. 16. *H. minutissimus* Germ. — Trpz. pospolity 4. XI. 16; 26. III.—16. VI. 17 z rozmaitych krzewów liściastych i drzew iglastych.

¹⁾ Wskutek pomieszania się w drodze niektórych gatunków z sandżaków Trapezundzkiego i Gümisz-chańskiego brak przy nich ściślejszych danych.

Cardiophorus atramentarius Er. — Sandż. Gümisz-chane VII. 17.

Melanotus crassicollis Er. — tamże.

Drasterius bimaculatus Ross. — Trpz. nad Piksitem pod kamien. 1 egz. 24. VIII. 16; wzgórze wsch. 2 egz. pod kamien. 20. XI. 16. *Dr. bimacul. a. fenestratus* Küst. — Trpz. dol. Piksitu, 3 egz. pod kam. 22. III. 17; tamże 2 egz. 12. VI. 17.

Elater pomonae Steph. — Kessa-dagh 3 egz. 2. VII. 17, z sosny i krzewów.

Athous cavatus Cand. — Trpz. dol. Piksitu 1 egz. z roślin, 12. VI. 17. *A. vittatus* F. a. *Stephensi* Buyss. — Sandż. Gümisz-chane VII. 17. *A. zebei* Bach. — tamże. *A. circumscriptus* Cand. — tamże.

BUPRESTIDAE ¹⁾.

Capnodis cariosa Pall. — Ardassa 3 egz. na stokach gór z krzaków 11. VII. 17. *C. tenebricosa* Ol. — Trpz. VII. 1 egz.

Anthaxia millefolii F. — Trpz., dol. Piksitu z Chamomilla 2 egz. 12. VI. 17.

Ptosima 11-maculata ab. *6-maculata* Hrbst. — Trpz. w ogrodzie na truskawkach 1 egz. 1. VI. 17.

Sphenoptera subsulcatula Kurt. — Ardassa, 14 egz. z krzaków dębowych 9. VII. 17.

Coraeus rubi L. — Kialkit, 1 egz. z żyta 3. VII. 17.

BOSTRYCHIDAE.

Psoa viennensis Herbst. — Trpz. wzgórze zach. z krzewów pnących 1 egz. 20. IV. 17.

PTINIDAE.

Ptinus rufipes Oliv. — Trpz. w ogrodzie na stole 1 egz. 1. VI. 17; w lot 1 egz. 6. VI. 17; Elleu, 1 egz. z granatu 23. VI. 17. *P. bicinctus* Sturm. — Dżewizlik 6 egz. z grabu 26. VI. 17; Elleu, 2 egz. granatu 23. VI. 17. *P. 4-signatus* Mén. — Souk-su 1 egz. z grabu 17. V. 17; Boz-tepe 2 egz. z grabu 7. VI. 17.

¹⁾ Pewna ilość gatunków w VII. 1917 była przesłana do Petrogradu do określenia T-wu Entomologicznemu i prawdopodobnie zaginęła.

ANOBIIDAE.

Hedobia imperialis L. — Dzewizlik, 2 egz. z grabu 26. VI. 17.

Ernobius nigrinus Sturm. — Trpz. strona zach. 1 egz. 10. VI. 17; Daltaban 2 egz. na pniu wierzbowym 29. VI. 17. *E. angusticollis* Rtzb. — Zinana-Charłari 1 egz. ze świerka 10. VII. 17.

Anobium striatum Oliv. — Trpz. wzgórza wsch. z leszczyny 1 egz. 12. VI. 17; Elleu 3 egz. grabu 21. VI. 17. *A. nitidum* Hrbst. — Elleu, w mieszkaniu 10 egz. 21. VI. 17; Dzewizlik, 4 egz. z grabu i dębu 26. VII. 17. *A. fagi* Muls. — Trpz. w ogrodzie 1 egz. 9. VII. 17.

Sitodrepa panicea L. — Trpz. w mieszkaniu 1 egz. 3. IX. 16; Elleu, 1 egz. z leszczyny 22. VI. 17.

Trypopitya carpini Hrbst. — Kialkit, 1 egz. na światło 5. VII. 17.

Ptilinus fuscus Geoffr. — Trpz. w mieszkaniu 1 egz. 30. IV. 17; Elleu, 2 egz. z grabu 21. VI. 17; Kessa 1 egz. z wierzby 1. VII. 17 i 2 w mieszkaniu.

Xyletinus laticollis Daft. — Daltaban, 1 egz. 29. VI. 17; Dzewizlik 1 egz. z grabu 26. VI. 17; Zinana-Charłari 1 egz. 10. VII. 17; Trpz. dol. Piksitu 1 egz. z roślin 12. VI. 17.

Nowy dla Polski gatunek Wachlarzyka — *Crambus alienellus* Zk.

[*Crambus alienellus*, ein für Polen neuer Schmetterling].

Podał

STEFAN STACH.

Rozległe torfowiska podhalańskie mają swą odrębną faunę, niedokładnie jeszcze poznaną. Spotyka się tam formy z innych obszarów Polski niepodawane a nawet dla nauki nowe.

Z motyli nienotowanych dotychczas w wykazach z Polski podaję tu rzadki gatunek Wachlarzyka — *Crambus alienellus* Zk., którego złowiłem na wyżynnych torfach, znajdujących się w okolicy miasteczka Czarnego Dunajca.

Gatunek ten, nie często spotykany, podawany był dotychczas z zach. Syberji, torfowisk półn. Europy aż do półn. Niemiec, następnie jako występujący lokalnie w górach Harcu i Alpach.